Hetedik évfolyam. 29. szám. Székely-Udvarhely, 1901. julius 21.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . . 8 korona.
Fél évre . . . . . 4 „
Negyed évre . . . 2 „
Külföldre egész évre 12 „
Papok-, tanitók-, gazdasági egyleti tagok- és közs. elöljáróknak egész évre 6 kor., a tanitó-egylet tagjainak, közs. és körjegyzőknek 5 kor.
— Egy példány ára 16 fillér. —
Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE, AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANITÓ-EGYESÜLET ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

HIRDETÉSI DIJAK:
Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér-, többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek.
Nyilt-tér sora 1 kor. Hirdetés és nyilt-tér dija előre fizetendő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utcza), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők.
— Kéziratok nem adatnak vissza. —

A szülőkhöz.*

A szülői kebelnek legdrágább, legféltettebb kincse: gyermeke. Ennek az élete fölött őrködik a bölcsötől a sirig az édes, jó anya; ennek a jövőjéért fáradoz, végzi nehéz munkáját az édes atya. Mennyi álmatlan éjszakát szerez, hányszor fogja el aggodalom a jó szülők szivét, vajjon sikerül-e gyermekükből becsületes, munkaszerető jó embert nevelni? Olyan embert, a ki akár kezével, akár pedig eszével dolgozzék is, képes legyen ugy önmagának, mint a társadalomnak javát munkálni.

Most éppen, midőn nemsokára az iskola falai egy időre bezárulnak, sok gondot okoz a gyermeke boldogságáért élni-halni tudó szülőnek, hogy tulajdonképpen melyik is lenne a legjobb ut, a legbiztosabb irány, a melyen gyermeke haladva, egy olyan pályához juthat, a hol magának megelégedett, boldog életet biztosithat; a mely pályán, ha hajlamai vezették arra, tisztességes megélhetést, tisztességes nevet vivhat ki magának.

A tudományos pályára készülők már vannak elegen. Boldog-boldogtalan itt keresi boldogulását. Keresi mondom, de nézzük csak, hányan érik el? . . . Most a tehetség hiánya, majd a szülők szegénysége és a családi életben beállott különféle csapások, hányszor nem gátolják meg éppen akkor az ifjut a tovább-tovább haladásban, midőn már előtte a boldogulásnak csaknem minden utja zárva van. Igazán, sok ifju embernek, különösen a szegényebb sorsuaknak, a kik a tudományos pályára szánták magukat, — az élete hasonlit ama hajóhoz, a mely éppen akkor jut zátonyra, vagy a melyet a tenger hullámai éppen akkor roncsolnak szét, midőn már-már közeledik a czélhoz. Ily esetekben az ifju szivének mennyi édes reménye, a szülői kebelnek mennyi gondosan épült vágya semmisül meg egyszerre.

Azért édes jó szülő, a ki gyermekeid boldogságában találod fel a te boldogságodat, tedd a kezedet a szivedre s lelked mély megfontolásával válaszd meg a pályát a melyre gyermekedet szántad.

Figyeld meg már kis korától kezdve gyermekeid lelki életét. Hallgasd meg szivök dobbanásait, kisérd figyelemmel hajlamait. A gondviselő Isten a szerető szülőknek nem késik ujjmutatásával. Biztosan kijelöli az irányt, a melyen haladva — szülői lelkednek legnagyobb örömére — gyermekeid jövőjének biztos alapját rakhatod le.

Nagyravágyás sohase vezéreljen gyermekeid pályaválasztásában. Bizonyos, hogy a ki nagyot markol, keveset fog. Kicsiny kört keress, amelyben gyermekednek munkálkodnia kell s ha Istentől gyermeked szép tehetségekkel van megáldva, a zsenialitás utat tör magának. Látjuk, hogy a tulipános láda festésétől a „Krisztus Pilátus előtt"-ig hosszu, küzdelemteljes az ut, de nem megközelithetetlen.

Ma, midőn kesergő szivvel látjuk, hogy a tudományos pályára szánt gyermekünk, a kiért annyit fáradoztunk, a kiért feláldoztuk vagyonunkat, a kiért többi gyermekeink szájából elvontuk a falatot — s még sem jut álláshoz, hanem mint végzett ember is már-már kiaszott pénzes erszényünkre szorul: valóban intő példa arra, hogy már elég volt az urhatnámságból s hogy iparra gyermekeinkkel. Rövid idő alatt, kevés költséggel nevelhetünk gyermekünkből embert a szó legnemesebb értelmében, a kinek bár sokat kell izzadnia, de izzadásának jutalma elmaradhatatlanul a tiszta öntudat, a nemesen érző sziv és a becsületesen gondolkodó lélek.

Kicsiny ugy-e bár a kör, a melyben az iparosember él?

Mindenkinek az élete ragyogó nap nem lehet, hogy az egész mindenséget bevilágithassa. Elégedjünk meg azzal, ha gyermekünk kis, szerény munkakörben élve, becsülettel, lelkesedéssel tölti be hivatását. A tudós fejek csak a tervrajzát készitik meg a hatalmas, monumentális épületnek, mely akár a világ végéig papiron maradna, ha a munkás kezek, az ipar emberei föl nem emelnék azt.

Innen aztán nemzetünk szebb jövőjét is hiába tervezgetjük, hiába okoskodunk, ha arra való iparos nemzedékkel ipart nem teremtünk. Elhanyagolt iparunk föllenditésére, ha jó magyaroknak valljuk magunkat, szánjuk oda gyermekeink testi és lelki erőit. A mult legyen példa most, hogy a tudományos pályán, éppen a tulprodukczió folytán, ifjainknak mily nehéz a boldogulása s igy aristocraticus gondolkozásmódunkkal mint vontuk el ifjuságunkat az iparos pályától, a hol pedig a testi és lelki épség, a munkakedv: vagyont biztosit, kedvessé teszi az életet.

Az államtól oly nagy áldozattal fenntartott ipari szakiskoláinkban az ut és mód meg van arra adva, hogy a szülők rövid idő alatt, ugyszólván ingyen juttathassák gyermeküket kenyérkeresethez. Miért késnek a szülők ezen iskolába adni gyermekeiket? . . .

Talán csak nem azért, mert rangukon alólinak tartják azt, hogy gyermekükből egy tisztességes iparos váljék? . . . Ha igy volna, bizony csak sajnálnunk kellene különben minden jóra és nemesre fogékony népünk gondolkozásmódját.

Spaller József.

* A helybeli m. kir. állami kő- és agyagipari szakiskola 1900—1901-iki sajtó alatt levő „Értesitő"-jéből. Szerk.

A betegsegitő pénztárak reformja. Az a munka, amelynek az a czélja, hogy a betegsegitő pénztárakról szóló 1891-ik évi XIV. törvényczikket reformálja, nagy serényen folyik a kereskedelmi minisztériumban. Az utolsó ankét ebben a tárgyban a mult hónap 15-én volt a minisztériumban. Az értekezlet bizalmas jellegü volt és azon csakis a budapesti szakemberek vettek részt. Az ankéten ama vélemény felé hajlottak, hogy az ipartestületi betegsegitő pénztárakat továbbra is föntartják és csak azokat oszlatják föl, amelyek életképtelenek. A szövetséget elejtik, a munkásbiztositó hivatalt azonban fölállitják. A javaslatot Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter az uj országgyülésnek, mindjárt legelején fogja benyujtani, mert saját kijelentése szerint a reformot sürgősnek tartja.

A belügyminiszter a megyei tisztujitásokról. Széll Kálmán miniszterelnök mint belügyminiszter körrendeletben fölhivta a megyéket, hogy tekintettel az ez évben megtartandó általános tisztujitásra, a jövő 1902. évi legtöbb adót fizető törvényhatósági tagok névjegyzékének megállapitása, a hat év előtt megválasztott és igy az ez év végével kilépő, valamint az időközben tagsági jogukat elveszitett törvényhatósági bizottsági tagok helyeinek betöltése iránt kellő időben oly módon intézkedjenek, hogy a névjegyzékek — figyelemmel a fölebbezési határidőre — még az ez év végén megtartandó tisztujitó közgyülés előtt jogérvényesen megállapittassanak, amennyiben a tisztujitáson csak azok a bizottsági tagok birnak szavazati joggal, kik e névjegyzékbe fölvétettek.

Világnapló.

Hogy minden angol győzelem hire mellett is milyen gyenge lábon állhat az angolok ügye Délafrikában, legjobban bizonyitja azon londoni értesités, mely szerint az angol kormány a legközelebbi időben hivatalosan kinyilatkoztatja, hogy a burokat többé hadmivelő félnek el nem ismeri. Ez azt jelenti, hogy továbbra a burok csak banditáknak tekintetnek s velök ily módon fognak elbánni. Csakhogy ez a mód két élü kard, mert ha a burok is az angolokkal hason módon fognak elbánni csak akkor lesz a háboru borzalmas. — Párisból érkezett távirat tudatja, hogy Santos Dumont az általa feltalált kormányozható léghajóval Párisban kisérletet tett, mely fényesen sikerült. A saint-cloudo parkból szállott fel 150 méter magasra és biztos szárnycsapással tartott a longchampsi mező felé, körülrepülte 4—5-ször a versenyteret, később az Eiffel-tornyot és visszatért a kiinduló ponthoz. — Körber miniszterelnök e hó 14-én Rátóton meglátogatta Széll kollégáját, kinek hétfőig volt vendége. — Az a hir, hogy a szerb királyi pár Pétervárra ellátogat, valónak bizonyult, mert egy belgrádi távirat szerint szeptember 10-én kél utra Sándor király és neje. Reniben czári udvari méltóságok fogadják a királyi párt, ahonnan külön udvari vonaton folytatják az utat Szentpétervárig. — Ketteler báró pekingi német követ meggyilkolása okából követelt engesztelő küldött most utazik Berlinbe. Csun herczeg a kiszemelt küldött, ki Sanghájban e hó 20-án szállt hajóra és Gemiában kikötve, vasuton folytatja utját Berlinig — Háromszék vármegye Zágon községében a székelyek kegyeletes ünnepélyt ültek Mikes Kelemen, Rákóczi Ferencz tántorithatlan hivének, Zágon szülöttjének emlékére. Czélja ezen ünnepélynek az volt, hogy alapot teremtsenek egy Mikes Kelemen emlékére emelendő szoborra, melyet Zágonban akarnak felállitani. — A maizi nagy német hadgyakorlatokon Vilmos császárral találkozni fog az angol király és az orosz czár. Ez alkalommal a két uralkodó királyunkhoz is ellátogat. — Merénylet hire jön Párisból. Olevszki utépitő mérnök Páris utczáján reá lőtt Baudin franczia közoktatásügyi miniszterre, de a golyó nem talát. A merénylőt ellenállás nélkül lefogták s a rendőrigazgatóságra kisérték.

Gazdaságoknál alkalmazott szegődményes iparosokról.

Több oldalról kérdés intéztetett a kereskedelemügyi m. kir miniszterhez az iránt, vajjon az egyes gazdaságoknál rendes fizetés mellett alkalmazott gazdasági (u. n. szegődményes, konvencziós) kovács, kádár stb. iparosok tartoznak-e iparigazolványt tartani? s a mennyiben segéd munkásokat alkalmaznak, kötelesek-e azokat az iparhatóságnál, valamint a betegsegélyző pénztárnál bejelenteni s illetőleg a mennyiben a mester

A „SZÉKELY-UDVARHELY" TÁRCZÁJA.

Itthon.

(A „Székely-Udvarhely" eredeti tárczája.)

Szép Székelyföld! itt vagyok hát kebleden,
Üdv ragyog át hazasiró lelkemen.
Más tájnak is van csillaga, virága,
Hej, de nincs meg a szülőföld
Tündérfényes világa.

Összejárom a virágos bérczeket,
Itt keresem én a szabad életet.
Nehéz sorsom ezer gondja itt hagy el,
Szép aranyos álmok között
Erdő-zúgás ringat el.

Rám hajol a lombok árnya édesen,
Gyöngyvirágos, selymes füben érezem:
Mily jól esik, mily édes a pihenés,
Madárének muzsikája,
Vidám patak-csevegés.

Tarka képek állnak lelkem elébe:
A mohosult várromoknak regéje
Meghordoz a régi dicső utakon . . .
S büszke székely öntudatnak
Örömkönyét hullatom . . .

Fülei Sz. Lajos.

Öt év mulva.

Egészen a különös véletlen játszott közre, hogy összetalálkoztak.

A világoskék égbolt pillanat alatt elborult s mielőtt meggondolhatta volna magát az ember, permetezni kezdett az eső, egyre kövérebbek lettek a cseppek. A Korona herczeg-utcza széles aszfaltja egy nagy tükörüveghez hasonlitott.

A kényes toiletteket veszély fenyegette, igy hát tömegestől tódult az asszonysereg ki ide, ki oda.

Pataky Ágnes az ő négy éves kis lányával a Harisbazárba menekült, féltette a türkisz szinü etamine ruháját . . .

Ágnestől elmaradt a gyerek, hátra fordult, hogy keresse s igy látta meg Bánó Gyulát. S megszólitotta.

— Nini Gyula, hát maga hogy került ide. Azt mondták messze, messze van valahol Afrikában. Hirt sem hallottunk magáról, azt hittük odaveszett.

Bánó mosolyogva, erőltetett, udvarias mosolylyal emelte meg a kalapját s mikor az asszony puha, kesztyüs kezét ott érezte az övében, mintha ennek a kéznek a puhasága belemarkolt volna a lelkébe, feltépte volna ott egy eltemetett szomru csalódásnak a hantját — olyasféle futott rajta végig.

— Igen visszajöttem — hagyta később rá. S ebben a pár szóban benne volt a vágy, az óhaj kifejezése, hogy bár ne jöttem volna vissza, ne találkoztam volna veled.

De Ágnes a férfi lelkének ezt a fájdalmas fellobbanását, hangjának ezt a nuance-ját nem vette észre. Vagy nem akarta észre venni, mert ujra mosolygott. S Bánó menni akart, tovább az útjára. Gondolta, hogy ez a találkozás ujra meg fogja mérgezni a jövőjét, keserüvé fogja tenni az életét.

Igen, mert Ágnes sokkal szebb volt igy, mint asszony, izzóbb a szeme, édesebb a tekintete. Egész hatalmával kisértette őt az asszony szépsége . . .

Azonban Ágnes nem engedett. Mint az ördög, ha megkezdi játékát, addig üzi, a mig romlásba dönti az embert.

— Ejnye, Istenem, Bánó, ugy tesz, mintha haragudna rám. Olyan idegen hozzám . . . . Pedig akkor a levelében megigérte, hogy nem haragszik, azt irta, hivjam, ha szükségem lesz rá . . .

Igaza volt Ágnesnek, azt irta. De nem gondolta, igazán nem, hogy majd be kell váltania, emlékeztetni fogja az asszony igéretére. Irta, mert épen ez a banális búcsu forma ötlött hirtelenjében az eszébe. De nem érezte, sohse kivánt, nem akart találkozni vele. Anélkül is foglalkozott vele eleget a lelke . . .

— Ágnes, szüksége van talán rám? S hangja lágy, dallamos volt, elpiritotta Ágnesnek az arczát, aztán elfordult, hogy Bánó ne lássa.

— Nincs Bánó . . . Ej, mit hazudjam: van. Nem, mintha boldogtalan lennék, a megelégedés már fél boldogság . . . Hanem, hanem megöl a vágy, az emlékek üldöznek . . . az elmult időkről akarok magának beszélni.

— Talán jobb volna nem bolygatni a multat, szólt Bánó. De az asszony rá sem ügyelt, a szeszélyes nyári zivatar elmult s kifelé indult a tömegből. S ő, mintha szuggerálta volna az asszony igéző tekintete, ment utána. Nem is tudta hova, miért, csak ment, ment mellette szótlanul, némán. Azt hihette volna az ember, hogy a lépteit számlálja, pedig dehogy tette. Nagyon is gondolkozott. Törte magát a sors sajátságos játékán, amely öt év mulva ujból össze hozta őt az asszonynyal. Az asszonnyal, akit már végkép elfeledett, még az emlékét is kitörülte a lelkéből. S most ez a pár pillanat semmivé tette ezt a nagy, fáradságos munkát, amit ő nagy küzdelmek árán, óriási lelkierejével tudott csak elérni.

Ágnes se igen szólott az uton. Kék szemei maga elé meredtek, ő is tünődött valamin. Észre sem látszott venni, hogy megy valaki mellette.

Egy modern stylü palotához értek. Itt laktak Ágnesék . . .

Bánó elakart bucsuzni, már fogta is kalapjának a karimáját, de az asszony rászólt. A régi fülbemászó hang volt ez s a férfinek egy letünt világot juttatott az eszébe. A mikor még szerette az asszonyt, az is őt s boldogan lesték, várták a napot, az órát, a mikor egymásé lehetnek.

— Nos Bánó, ne komédiázzék ujra, rajta, siessen előre . . . Én hivom magát, értse meg én, a kit maga hütlennek tart . . .

Puha, barátságos szalonba értek, a szürke, homályos levegő s a szétáradó kellemes illat ujra bántani kezdte Bánót. Ej, ha az ő felesége volna most Ágnes, ketten ülhetnének egy ilyen fészekben, övék volna az a fodroshaju kis lány. Mennyivel másként volna minden. Ő sem volna boldogtalan, Ágnes sem. Nem, Ágnes nem boldogtalan. Ő mondta neki . . . . Hát akkor hazudott, mert Ágnes szerette őt, amig lány volt, ezt tudja bizonyosan s az igaz szerelmet nem lehet olyan könnyen elfeledni . . .

— Üljön le nyugodtan Bánó. Ne féljen, az uram nem jön haza, nincs is rá szükség. Valahol az épitést vezeti. Bánó leült, engedelmeskedett, teljesen az asszony befolyása alatt állott e pillanatban.

— Olyan hirtelen tünt el a látóhatárról, kezdte Ágnes, hogy nem is tudtam megmagyarázni magának a viseletemet. Hej, pedig ez a vágy majdnem szétszedte a szivemet. Éreztem, hogy maga milyen aljas, rosz teremtésnek tarthat engemet a házasság miatt. S ez a vád ette a lelkemet éveken át. Vigasztalhatatlan voltam.

— Jobb is volt Ágnes igy, ha még egyszer egymás elé kerültünk volna, másként ütött volna ki minden. Aztán örökké átkoznának a szülői, lehet, hogy maga is. Megmentette mindnyájokat, gazdagabb volt az ura, mint én, az volt a szerencséje.

— Látja Bánó, maga is elitél, megvet, aki ismerte azelőtt a lelkemet. Tudta, hogy milyen tiszta, ártatlan volt a világom, milyenek érzelmeim. Mit gondolhattak rólam mások, az ellenségeim. Eladtam magamat igaz, pénzért, azért az utálatos pénzért. Tönkretettem, feláldoztam érte két életet. A magáét és az enyémet . . . Könny hullott a szeméből, le végig a bársonyos orczáján. Bánó elforditotta fejét, nagyon megvolt hatva.

Az asszony ujra kezdte.

— De ki tudott volna ellentállni egy ősz apa kérésének . . . Még most is előttem van, hallom a remegő hangját, a mint kért . . . Ránczos, beesett arczán összefolytak a könnyei. Az életemet is odaadtam volna akkor, nemcsak a boldogságomat áldoztam volna fel. Azóta tudom, hogy mit tettem . . . A lelkiismeretemet, a lelkem nyugtát adtam oda, bár inkább az életemet kivánta volna a családunk megmentése.

— A családjáért tette, igen, az apjáért. Erősebb volt a ragaszkodása, mint a szerelme, a jövőjének a boldogsága. Semmi volt előtte az én életem is . . . Ha bizalma lett volna hozzám, talán lehetett volna még segiteni . . . De ahelyett, hogy közölte volna velem az akadályt, elutazott előlem s későn tudatott meg mindent.

A kezébe hajtotta a fejét, az arcza nem volt látható, de olyanféle rángás mutatkozott a testén, mintha zokogna.

Az asszony közelebb huzódott hozzá, melléje térdelt . . .

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

nem lenne önálló iparosnak tekintendő, ő maga bejelentendő-e ?

Ezekre nézve a nevezett miniszter a II. foku iparhatóságokat miheztartás végett a következőkről értesitette :

Az egyes uradalmaknál és gazdaságokban rendes fizetés mellett alkalmazott s kizárólag az illető uradalom vagy gazdaság részére dolgozó u. n szegődményes, konvencziós iparosok, tekintettel arra, miszerint az a szerződéses viszony, a melynek alapján az illetők ipari munkája és személyes szolgálata az egyes uradalmak és gazdaságok czéljaira állandóan le van kötve, az önálló iparüzés természetével ellenkezik, nem iparosoknak, hanem az uradalom, illetve gazdaság gazgasági személyzete közé tartozó egyéneknek, illetve cselédeknek tekintendők s ennélfogva azok nem esnek az 1884. évi XVII. t.-cz. rendelkezései alá, miért is iparigazolvány, illetve iparengedély váltására nem kötelezhetők s továbbá alkalmazott segédmunkásaikat, kik azonban sem iparos segédeknek, sem pedig tanonczoknak nem tekinthetők — sem az iparhatóságnál, sem pedig a betegsegélyző pénztárnál bejelenteni nem tartoznak, de ők maguk sem tekinthetők az 1891. évi XIV. t.-cz. 2. § a értelmében biztositásra kötelezett ipari alkalmazottaknak, mivel nem iparosnál állanak alkalmazásban.

A mennyiben azonban a fentemlitett egyének idegen megrendelők részére is dolgoznak, foglalkozásuk már az iparüzés jellegével bir, miért is az 1884. évi XVII. t.-cz. 4. illetve 10 §-a értelmében megfelelő iparigazolványt, illetve iparengedélyt tartoznak váltani s ez esetben mint az idézett törvény rendelkezései alá tartozó önálló iparosok, segédmunkásaik tekintetében ugy az 1884. évi XVII., mint az 1891. évi XIV. t.-cz. rendelkezéseit is megtartani kötelesek.

Válasz

„A székely kamarai titkár ur ködmöne“ czimü czikkecskére.

A székely kamarai titkár ur fennebbi czim alatt választ küldött volt hozzánk még mult héten — a „Székely-Udvarhely“ e hó 7-iki számában megjelent „ködmöne“ reparálgatása czéljából. A válasz mult számunkra késön érkezett s igy csak most közölhetjük mi, holott a titkár ur lájbzsurnálja természetesen a titkár ur tollából már hozta — más czim alatt — vasárnap. Tekintettel erre és hozzávéve azt is, hogy a „Székelység“, a titkár ur nevezett ujsága, mázsaszámra érkezik „fontos“ alkalmakkor városunkba — ingyenes szétosztás czéljából, egész jogosan felmentve érezhetnők magunkat a közlésre tett igéretünk alól. Nem akarjuk megfosztani azonban m. t. vidéki olvasó közönségünket sem a titkár urnak — „aki különben is igen jó szónok és az üres szóáradatnak (frázisnak) nem embere“ — nagy politikushoz egészen méltó „Valasz“-ától. S épen azért teljes szövegében közöljük azon határozott kijelentésünkkel kapcsolatosan, hogy roppant téves és balhitnek, korlátolt felfogásnak tartjuk, ha valaki egy tisztán közigazgatási, közgazdasági, közmivelődési és szépirodalmi lapot politikai elvek szerint osztályoz. A „Székely-Udvarhely“ sem nem függetlenségi, sem nem kormánypárti lap, mert nem politizálhat. Ezt a „gyengébbek“ kedvéért tartottuk szükségesnek — a titkár ur válasza előtt megmondani.

Végül a megtévesztési kisérlet kidomboritása szempontjából azt is kijelentjük, hogy mi a titkár urnak, mint olyannak csakis közgazdasági szereplésére tettünk megjegyzést.

Különben a kamarai titkár ur részleges válasza szóról-szóra a következő :

Nem szoktam válaszolni a tisztán személyemet érdeklő hirlapi közleményekre, mert ugy tartom, hogy a közügyek szolgálatában álló, vagy másként a köztéren, nyilvánosság előtt küzdő férfiak müködése joggal képezheti ugy szóbeli, mint hirlapi birálat és megbeszélés tárgyát. S mert másként is fölötte naiv fölfogásnak tartom, ha valaki azzal a reménykedéssel lép a nyilvánosság elé, hogy róla valódi vagy képzelt érdemei folytán mindenki csak szépet és jót fog mondani.

A kritika — legyen az igazságos, vagy igazságtalan — edzi a férfit, miként a tüz a vasat.

Ha ezen fölfogásom daczára, mégis válaszolok a „Székely-Udvarhely“ folyó évi julius 7-iki számában „A székely kamarai titkár ur ködmöne“ czimü, a különfélék rovatában közölt czikkecskére, arra az ebben foglalt következő megjegyzés inditott . . .

„Furcsának találjuk, hogy közpénzen, tehát a mi pénzünkön kamarai titkári mivoltában valaki képviselői programmbeszéddel traktálja szegény iparos polgártársainkat — ha Sz. Szakáts Péternek hivják is azt az igen tisztelt kamarai titkár urat.“

Engedtessék meg nekem, hogy e fölött a gyermekes fölfogás fölött ne csodálkozásomat fejezzem ki, hanem csak mosolyoghassak. (Kedves egésszégére! Szedőgyerek.)

Én a közpénzből nyert fizetésemért megdolgozom. Hogy jól-e, vagy nem jól; megelégedésre, vagy meg nem elégedésre ? ez lehet kritika tárgya, de hogy én, vagy más — mondjuk a miniszter, főispán, főszolgabiró, vagy tanitó stb. közpénzekből fizetett hivatalnok, tudásával és munkájával megegyezett saját pénzét hogyan használja fel, azt egy csöpet se tartsa furcsának a közlemény irója, mert ez annyira a magánjog körébe tartozik, hogy aki erről beszél, az nevetségessé teszi magát. De hát ettől eltekintve, nem lehet nekem más pénzem is, mint csupán a fizetésem ? Én nem kutatom, hogy a „Székely-Udvarhely“ szerkesztőjének van-e más pénze is, mint a mennyit az előfizetőktől és hirdető felektől beszed, valamint azt sem, hogy minden egyes előfizetőjének kivánalma szerint ir-e, vagy nem, valamint azt sem, hogy illdomos-e a közönség osztatlan támogatására igényt tartó nem politikai laptól, ha egyik vagy másik képviselőjelölt mellett, vagy az ellen, rokonszenve, ellenszenve, vagy más ok folytán állást foglal. Ez is annyira magán természetü, mint az olvasónak azon elhatározása, hogy pl. előfizet a „Székely-Udvarhelyre“ vagy esetleg nem fizet elő.

Ép ilyen természetü dolog az, hogy mit ir Csontos Imre a saját lapjában, ami neki bizonyára szintugy joga, mint Betegh Pál urnak tetszése szerint irni vagy iratni a magáéba.

Persze ez csak ezért esik most kifogás alá, mert rólam, mint függetlenségi jelöltről elismeréssel találtmegemlékezni, de ha a kormánypárti jelöltről irt volna kedves dolgokat, no akkor már jelesen cselekedett volna.

Itt még csak arra kérem a „Székely-Udvarhely“ közigazgatási, közgazdasági stb. nemes czélokat szolgálni hivatott lapot, engedje, hogy iparos polgártársaink szakképzettségének emelésére rendezhessünk szaktanfolyamokat. (Csak minél többet és gyakrabban ! Szerk.)

Szükség van erre, mert pl. székelyföldi szabó iparosaink elől évek hosszu során át elkapkodták „a nagysás urak ködmönét“ a budapesti és bécsi gazdag szabó üzletek, azt mondván, hogy ők jobban tudnak szabni, mint a világ végén levő székelyföldi szegény szabók s igy évente mintegy százezer forintot hordottak el innen.

Ez pedig igazán „baj“ . . . még pedig nagy „baj“, mert ennek közgazdaságunk vallotta kárát, amelynek a „Székely-Udvarhely“ is szolgálatába szegődött.

Ez inditott arra, hogy kieszközöljem, (?! Szerk.) miként a székelyföldi városokban ingyenes szabászati tanfolyamok tartassanak. Ilyen tanfolyam tartatott eddig Marosvásárhelyt, Székely-Udvarhelyt, Székely-Keresztúrt s még tartatik az idén Kovásznán. És minden tanfolyam után a legnagyobb elismerésüket nyilvánitják nemcsak a közvetlen érdekelt szabó iparosok, hanem maguk a ködmönöket rendelő nagysás és nem nagysás urak is, akik ennek nagy közgazdasági jelentőségét fel tudják fogni s akik a székelység érdekeit szivöken hordják.

Csontos Imre szaktanitóval szemben pedig csak tartozó kötelességet teljesitek, ha elismeréssel vagyok müködése iránt, mert ő valóban a legnagyobb elismerésre méltóan oldotta meg eddig mindenütt feladatát; amiért ép ugy elismerését nyilvánitotta iránta az iparkamara, valamint Udvarhelyvármegye alispánja is. Ez talán csak nem baj ? valamint talán az sem baj, ha Csontos Imre a fizetéséért emberül megdolgozik s a munkájával szerzett pénzéért egy életre szóló ismeret birtokába juttatja „szegény iparos polgárainkat.“ Igy lám ép ellenkezője történik, mint a hogy a „Székely-Udvarhely“ irta. Csontos tanitó ur t. i. visszakorteskedi a szegény szabó iparosok részére a nagysás uraknak eddig előlük mások által elkapkodott ködmönét.

Ez azonban, azt hiszem, tán csak szintén nem baj . . . nem baj.

Egyéb izetlenségekre nincs szavam.

Sz. Szakáts Péter.

— Bánó, értsen meg, nem volt erőm eleinte magával találkozni . . . Remegtem a maga becsületes tekintetébe nézni, mely azután is, igy is folyton kisértett . . . Azt hittem maga is olyan, mint mások, játéknak tartanak minket, a szerelmünket. Azt hittem pár napig búsul, aztán elfeled . . . Csalódtam . . . magával nem igy volt . . . Bocsásson meg Gyula, vagy vessen meg, amiért annyi keserü órát szereztem magának.

Fájó, érzelgős volt a hangja, hallszott, hogy a lelkéből beszél, hogy átérzi, amit mond. Megfogta a Bánó kezét s bünbánóan nézett nagy fekete szemével rá.

S ebben a pillanatban Bánó feledte az átélt boldogtalanságot, feledte, hogy nem a régi Ágnes áll előtte. Visszaképzelte magát az öt év előtti boldog időszakába, ujra a szerelmes férfi volt, aki fellelte boldogságát . . .

Az utolsó könycsepp is végighullott az arczán s aztán az ajkához emelte az asszony égő kezét. Hosszasan tartotta ott s a szeme beleveszett az asszonyéba.

Ágnesnek pedig nem jutott eszébe visszahuzni a kezét, csak a szemét sütötte le, érezte, hogy bünt követett el e pillanatban az ellen a másik ellen. Az ura ellen, aki utját állta az ő boldogságának.

Aztán felébredtek az önfeledett, narkotikus álomból, az asszony ujra eltávolodott tőle, az előbbi helyére ült vissza.

— Bánó, most, hogy tud már valamit, ugy-e nem haragszik rám . . . Látja, szeretnék magával barátságban élni . . . igy olyan elhagyatottnak érzem magamat . . .

— Nem haragudhatom magára, szólt Bánó. Hiszen, amit tett, jogában állott megtenni . . . A mi a barátságát illeti, elfogadom, de csak a távolból lehetek barátja . . .

— Hát ujra elmegy ? . . .

— El, csak az ügyeimet rendezem, aztán ujra messze más világba megyek, a hol nem kisértenek az emlékek . . . s a hol megrögzödik talán idővel bennem a boldogtalanságom tudata, természetemmé válik . . . Talán türhető lesz az élet . . .

Bucsuzott. A kalapja után nyult s nem vette észre, hogy szavai alatt az asszony egy könnyet törült ki a szeméből. Ujra kezet csókolt neki s sietve, határozott léptekkel távozott.

Nem hallotta már az asszony fuldokló zokogását. Igy tán könnyebben meg tud barátkozni ezzel a találkozással. . . .

B. Mihály Bertalan.

Utazás a Székelyföldön.

A diákoknak egyik legélvezetesebb mulatságuk a szünidők alatt az, hogy kisebb-nagyobb kirándulásokat tesznek a közeli vagy távoli vidékekre. Én is megértem azt a boldog perczet, hogy egy barátommal kirándulásra indulhattam. Égtem a vágytól, alig vártam, hogy már utban legyünk. Az elindulás előtti éjet lázas izgalomban töltöttem. Alig hogy megvirradt, felköltöttem barátomat s elindultunk Székely-Udvarhelyről. Az idő pompásnak igérkezett. Bárányfelhők boritották az eget s vidáman, örömtől eltelve hagytuk el a csak akkor ébredező várost. Udvarhelytől meg sem pihentünk H.-Szt-Mártonig, hol utitársamnak egykori privát tanitóját, az ottani tiszteletes urat meglátogattuk. Egy rövid órai pihenés és szives fogadtatás után H.-Okländra indultunk. Utunk mindenütt változatos, élvezetes volt; szivünk, lelkünk duzzadt az örömtől. Az idő azoban eközben egészen elkomorodott. Az eget a kedves bárányfelhők helyett, melyek reggel oly biztatóan néztek reánk, esőfelhők boritották be, melyek már sietésre ösztönöztek. De minket ez nem hangolt le. Jó kedvvel vágtunk neki a hires s valóban szép, vadregényes Rikának. Alig mentünk fél kilométert, megnyilnak az ég csatornái. Hullani kezdett az eső meglehetős sürü cseppekben, de azért nem csüggedtünk. Utitársunk, az eső, biztatására megkettőztetett erővel haladtunk fel a hegyen. Nemsokára szekérzörgés ütötte meg füleinket; egy székely bácsi ment cserépért, aki megszánt minket, felültetett és elvitt Felső-Rákosra. Itt egy jó barátunk kedves szülői házánál töltöttük el a nap hátra levő részét s másnap kocsival indultunk utunk egyik czélja felé : Nagy-Baczonba ünnepélyre. Az ottani állami elemi iskola jun. 6-án leplezte le Benedek Elek iró és lapszerkesztő arczképét. Az ünnepély megható és lélekemelő volt, sokáig emlékezetes fog lenni reánk nézve is. Sajnos, az ünnepélyt követő, bizonyosan izletes közebéden, sovány diáktárczánk miatt nem vehettünk részt. Este tánczestély következett, melyen mi is részt vettünk és tánczoltunk reggelig jókedvvel, lelkesen. Vasárnap templomba mentünk, hol barátom predikált. A délutánt a tiszteletes ur házánál egy kedves társaságban töltöttük, amit talán nem fogok elfeledni soha. De tervünk nem hagyott pihenni. Bibarczfalvára tértünk vissza, megnéztük a nagyhirü „Baross-forrás“-t s onnan két napi időzés után a változatosan emelkedő „Hatod“-on át Málnásfürdőre mentünk. Miként a Rikán, ugy a „Hatod“-on is végig vert az eső, amely ugy látszik nem hagy a hegyes vidéken magunkra utazni Málnásfürdő megnézése után Nagy-Borosnyó felé vettük utunkat, hol a pap távolléte miatt, a „rector“ ur szivességét kellett igénybe vennünk. Másnap Vajnafalvára (Kovászna felső része) mentünk, hol felkerestük a fürdöző nagyborosnyói lelkészt, ki atyailag fogadott. Itt hosszasabb időre ütöttük fel sátrunkat. Innen tettünk kirándulásokat Kovásznára és Comando s Gyulafalva fürész telepekre. E két utóbbi ragadta meg figyelmünket. Egy nap voltunk csak ott az igaz, de emléke egész életünkön át megmarad. Az ipar-vonaton mentünk, amely gyorsan vitt a sikló aljáig, hova a deszkát Comandóról szállitják siklón s innen tovább a keskeny vágányu vasuton Kovásznára. A siklón nem szabadott felmenni, mert életveszélylyel jár, pedig ugyancsak szerettem volna ráülni. Neki fogtunk a serpentin utnak gyalog s mentünk a hegy tetejéig 1 és fél órát, a mi fáradságosabb volt mintsem gondoltam, különösen utitársaink nő tagjaira nézve. Felérve a tetőre, vonatra ültünk. Itt habár volt elég utitársunk, mégis hozzánk csatlakozott az eső is és megint csak ugy barátságból, jól elvert. Comandón és Gyulafalván a gyártelepeket nagy érdekkel tekintettük meg. Érdekes a mint a nagy fatörzsekből füreszelik a deszkát 8, 10 és 25-ös füreszekkel. Százakra menő munkás végzi ott kötelességét. Meglepő volt, hogy a füreszek alól kihullott port használják fel tüzelésre. Nagy bárkákkal hordják a katlanokhoz, hol sajátságos serczegéssel ég s fütve, hajtja a gépet. A telepen kivált a nem rég épült kaszinó ragadta meg figyelmünket, hogy nem feledkeznek meg a szellemi munkáról sem. Estefelé ismét az iparvonatra ültünk s haza felé tartva, nem győztük eléggé bámulni az óriási, sudaras fenyőket, melyek zöld szőnyegként teritik be a magas hegyeket. Szürkületre értünk a sikló aljához, honnan kedves emlékekkel jöttünk Vajnafalvára. Bár a nagy uttól el voltunk fáradva, de tudni vágyó szomjunk még nem volt eloltva. Még álmainkban is a megfutott helyeken járlunk s megyünk még tovább . . . tovább . .

Felszegi István.

Irodalom.

A reformáczió északi vallás eszméin, tanain Északnak jeges lehellete érzik, ugyanaz, ami az északi népeknek költészetét, müvészetét, sőt még a nyelvét is jellemzi. Már Tacitus idejében is mint a vad, nyers erő képviselői tüntek ki, akiket rengeteg erdőikben összefogdostak és elvittek az aréna fövenyére, hogy legyőzzék a finom, mesterkélt, tanult, olajozott testü, elpuhultabb keleti gladiátorokat. Hasonlatosak voltak a medvéhez, akikkel együtt laktak óriási tölgyrengetegeikben. Bőrbe öltöztek, vadak voltak s óriási elszánással elsöpörték Róma hatalmát, de vele együtt czivilizáczióját is. És mégis volt bennük a poézisnak valami csodálatos ereje ; Róma akkor látott először arany haj-koronákat, mikor a rabul ejtett germán leányok szőke haja söpörte végig Caesar diadalmenetében a fórum márvány köveit. És Rómát meghóditotta az a diadalmas szőke aranyhaj-korona. De a férfiak ereje és a nők komolyabb bája csodálatos költészetté olvadtak népjellemükben és történetükben. Nyelvük is zord, de a finomság és erő varázsát nem lehet megtagadni tőlük. Egy jeles nyelvész mondta, hogy az a különbség, amely a mesélgető déli romántz és az északi nyers, zord balladák közt van, megvan a nyelvükben is. A déli nyelvek csupa magánhangzókból állanak, dallamosak és lágyak, az északiakban csak ugy torlódik egymásra a sok mássalhangzó. Ennek fiziológiai oka van : Délen sokszor kell lélegzetet venni s a magánhangzó mind kilehelés ; Északon az ember minél kevesebbet szi be a hideg levegőből és minél inkább a fogán át, az összeszoritott inyek közt pedig a mássalhangzók születnek. Egész költészetünkben, a legujabban is, a zordságnak ez a csodálatos jellemvonása hódit. Mint ősi államszervezetünkben a szigoruságot a mindenkinek egyenjogusága szeliditi, költészetünknek szinte költőietlen erényét is megnemesiti a mindenkihez szóló eszmei tartalom. Vallásukban is ez a jellemző. Nyelve a nemzeti nyelv, éneke a hivők éneke, Istentisztelete a hivőkhöz intézett beszéd. Az Urvacsoránál a nép ép ugy részesül mindkét szinben, mint maga a pap. Amiben a katholikus vallástól eltér, az legnagyobbrészt a nyugati és északi hidegebb égalj követelményének engedő komolyság. Ésszakon nem lehetséges a bőjt, télen inkább már a növényi táplálék is kielégitő. — Ilyen és ehhez hasonló szempontokból reformálta a XVI. század az északi nemzetek vallását. — Erről a reformáczióról szól a Nagy Képes Világtörténet 121—122. füzete. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője dr. Marczali Henrik, egyetemi tanár. Egy-egy kötet ára diszes félbőrkötésben 16 korona ; füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

Különfélék.

— **Harminczéves találkozó**. Az ezelőtt 30 évvel a helybeli római katholikus főgymnasiumban érettségizettek e hó 22-én tartják meg 30 éves találkozójukat. Huszan tettek érettségit s ezek közül jelenleg életben van tizenkettő. A szép ünnepség a katholikus főgymnasium régi épületében (a jelenlegi internatus) lesz, azon szobában, a mely tantermül szolgált és a hol az érettségi vizsgálatot kiállották. Az ünnepély rendezői dr Görgényi Károly és Tamási Péter. A találkozásra összegyülők nagyrészt családjaikkal fognak megjelenni az ünnepségen és részt venni a délben megtartandó diszebéden.

— **Kossuth Ferencz a Székelyföldön**. Az országos függetlenségi és 48-as párt vezére tegnapelőtt a marosvásárhelyi függetlenségi párt egyik tagjához intézett levelében — mint az ottani „Egyetértés“ irja — megigérte, hogy a nyár folyamán körutat tesz a Székelyföldön. Nevezetesen meglátogatja a marosvásárhelyi, székelykereszturi, székelyudvarhelyi, oklándi stb. függetlenségi kerületeket, ezen körutjára alkalmas terv összeállitását kérvén.

— **Az uj hadosztály parancsnok**, mörkensteini Mörk János vezérőrnagy, kinek a 82-ik gyalogezred is hatáskörébe tartozik — e hó 18-án városunkba érkezett és szemlét tartott a helybeli első zászlóalj felett. Másnap a délutáni vonattal elutazott.

— **Egy tanár jubileuma**. Segesvárról irják, hogy a segesvári állami polgári leányiskola igazgatója, Gyöngyössy István most ünnepelte tanárságának 30 éves jubileumát. Ebből az alkalomból a vármegyében nagy becsülésnek örvendő igazgatót és a „Nagy Küküllő“ czimü magyar hetilap derék felelős szerkesztőjét számosan üdvözölték, melyekhez mi is a legőszintébb szivből csatlakozunk.

— **Székely Társaságok vármegyénkben** A marosvásárhelyi Székely Társaság kezdeményezése folytán e hó 31-én Parajdon, Székely-Udvarhelyt augusztus 22-én és Székely-Keresztúrt aug. 23-án Székely Társaságok alakulnak A Székely Társaság eszméjének városunkban is vannak hivei s hisszük, hogy megalakitása nehézségekbe nem ütközik A Székely Társaság czéljait közelebbről ismertetni fogjuk.

— **Fülei Sz. Lajos** fővárosi postatakarékpénztári számvizsgáló, lapunk közszeretetben álló munkatársa tegnap pár napi üdülésre városunkba érkezett.

— **A telefont** Homoród-fürdőre is kivezették s a hét elején már zavartalanul folyt a beszélgetés városunkból Most már a kereszturi vezetéken van a sor. Reméljük, hogy a jövő hó elején az is készen lesz.

— **Jegyzőválasztás** volt tegnap délután a fenyédi körben Demeter Lőrincz dr főszolgabiró elnöklete alatt Fenyéden. Körjegyzőnek egyhangulag Gálffy István oroszhegyi jegyzőt választották meg.

— **Emlékünnepély.** A Segesvári Magyar Polgári Kör — mint fennállása óta mindig — ez évben is kegyeletesen ünnepli meg Fehéregyházán Petőfi Sándor s a többi névtelen hős elestének, julius 31-ikének szomoru napját. Ezen kegyeletes ünnepen a budapesti Egyetemi Kör elnökségétől vett értesités alapján, a kir. tudomány egyetemi kör 10 taggal képviselteti magát, s ott egyik tagja által kegyeletes szavakban fog megemlékezni a halhatatlan költőről és névtelen hősökről Az ünnepély következő programmal fog lefolyni: 1. Délelőtt fél 9 órakor gyülekezés a kör helyiségébe, innen zászló alatt felvonulás a róm. kath. templomba a délelőtt 9 órakor Meisel József plébános által tartandó gyászistentiszteletre. Ennek végeztével kivonulás a vasuti állomáshoz, a hol a gyorsvonattal érkező budapesti egyetemi kör küldöttségét üdvözli a polgári kör megbizottja. Innen délelőtt 11 órakor indulás a székelyudvarhelyi vonattal Fehéregyházára az Emlék-oszlophoz. 2. Az emlékoszlopnál: énekel a polgári kör vegyes dalkara; imádkozik Balás Imre ev. ref. lelkész; ünnepi beszédet mond Józsa Adolf, polgári köri tag; szaval ifj. Jakabfi József; énekel a polgári kör vegyes dalkara: az egyetemi kör nevében beszédet tart a küldöttség egyik tagja; az emlékoszlop talpazatára koszorut helyez és záróbeszédet mond Gyöngyössy István alelnök és végre énekel a polgári kör vegyes dalkara.

— **Homoród-fürdőn** ma (vasárnap) tartja dalestélyét a helybeli Székely Dalegylet.

— **A terepfelvételi munkálatokat** befejezték. Tegnapelőtt délben Nikits alezredes vezetése alatt több törzstiszt és legénység érkezett városunkba, hol rövid pihenőt tartva, tegnap elutaztak.

— **A köpeczi 43-as emlék**. Köpecz község az ott 1848-ban kegyetlenül legyilkolt, védtelen vértanuk emlékére igen szép és diszes emlékoszlopot állitott. Az oszlopot Prázsmáry István készitette el és e hó 14-én nagy ünnepséggel leplezték le. Az oszlop felirata következő :

„1848 deczember 9 én az osztrák hadcsapattal egyesült oláh felkelők által kegyetlenül legyilkolt 56 ártatlan emlékére állittatta Köpecz község hálás népe.

—

Ne féljetek azoktól, kik a testet ölik meg, a lelket meg nem ölhetik.

—

Sirotokon virág fakadt nekünk,
Nyugodjatok békén ; él nemzetünk !“

— **Halálozások**. Nagy S. Elek, Székely-Keresztur községnek hosszas ideig volt pénztárnoka e hó 17-én 48 éves korában szivszélhüdés következtében elhunyt Korond-fürdőn, honnan hazaszállitották és e hó 19-én az ev. ref. szertartás szerint örök nyugalomra helyezték Székely-Keresztúrt. — Pethő István szövőiskola vezető, ki ezelőtt hetivásárainkon székely szőteményeket árusitott, e hó 17-én életének 40-ik évében meghalt Kolozsvárt, hol 18-án temették el az ottani sirkertbe. Több, mint egy évig őrült volt — állitólag — abbeli bánatában, hogy az élvezett szövészeti segélyt elveszitette.

— **Az időjárás** csak nem akar javulni. Pünköst óta alig volt nap, hogy az eső nem esett volna. Felhőszakadások, szélviharok, záporral vegyes jéghullás rémitgették gazdaközönségünket s a Nagy-Küküllő mentén óriási károkat tett a gyakori vizáradat. A vallásos nép régebben esőért imádkozott a templomokban. Ma már

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

igazán jó időért imádkozhatnánk, mert ha még soká igy tart, csakugyan teljesen beköszönt a nyomor, melyet nyomon követ majd az iszonyu éhség.

— **Megtorlás.** Az alakulóban levő „Udvarhelymegyei kisbirtokosok Földhitelszövetkezete" alapitói kijelentik, hogy az U. H. mult vasárnapi számába foglalt: „A halva született gyermek" cz. közlemény sértő kifejezéseiért a törvényes megtorló eljárás folyamatba tétele iránt intézkedtek.

— **A kolozsvári községi közigazgatási tanfolyamon** képesitő vizsgálatra jelentkezett 52 hallgató, kik közül 4 kitüntetéssel, 36 egyszerüen képesittetett, 12 pedig részint 6, részint 3 hóra visszavettetett. Itt emlitjük meg azon örvendetes körülményt, hogy Máthé József és Szemeriay Lajos vármegyénk szülöttei szintén oklevelet nyertek s igy tehát nem egy, de három nyert az uj jegyzői képesités szerint diplomát vármegyénkből.

— **A Bugonfalván szünidőző tanuló-ifjuság** 1901. julius hó 28-án az ev. ref. iskola tágas termében az iskola felszerelésének javára, tek. Jeddy Tamás földbirtokos és tiszt. Kovács István ev. ref. lelkész elnöksége, tek. Boncz József ny. tanitó és tek. Szabó Sándor körjegyző alelnöksége mellett felolvasással, szavalatokkal és énekkel egybekötött tánczestélyt rendez, melyre a t. közönséget tisztelettel meghivja a rendezőség. Müsor: 1. Felolvasás. Tartja Kovács István ev. ref. lelkész. 2. Dialog. Előadja Pál Dénes V. g. o. t. és Gombos József IV. g. o. t. 3. Szavalat. Szaval Kiss Károly VII. g. o. t. 4. Monolog. Előadja Sebesi Endre VIII. g. o. t. 5. Népdalok. Zenekiséret mellett énekli Kiss Albert III. o. kép. 6. Monolog. Előadja Kiss Kálmán VI. g. o. t. 7. Karének a tanuló ifjuság által. Kezdete este 6 órakor. Belépti-dij: Személyjegy 50 fillér, családjegy 1 korona 20 fillér. Jó zenéről és tisztességes italokról gondoskodva van.

— **Betörés a templomba**. Tegnapra virradó éjjel a helybeli ev. ref. templomba elhelyezett közadakozásra szolgáló fa-perselyt ismeretlen tettesek feltörték s a benne volt adományfilléreket ellopták. Ez már nálunk a harmadik ilyen eset közelebbről. A Ferencz-rendiek templomában is kétszer már kirabolták a perselyt. Nem csoda különben, mert a főkapitány nincs itthon, helyettese pedig az éjszakákat Szejke-fürdőn tölti s igy az ellenőrzés lanyha. A rendőrök az esős idők miatt, na meg szokásuk szerint is — csak álmukban látják a tolvajokat. Ilyen formán nem lehetetlen, hogy még a helyettes főkapitány ur lakását is megtisztelik hasonló látogatásokkal. Ez pedig már csakugyan szégyen volna.

— **A városi tanács** szives figyelmébe ajánljuk, hogy a közkórháznál épiteni kezdett kerités oszlopaival mintegy 2 czentiméternyit az aszfaltjárdából elfoglaltak. Még most lehet segiteni a kerités beljebb vitelén. Később nehezebb lesz.

— **Hidépités**. Az oláhfalu—zsombori th. közut 20—21 km. szakaszán lévő 58. sz. Pisztrángospataki hid ujjáépitése végett (előirányzat 4792 korona 6 fillér) a székelyudvarhelyi m. kir. államépitészeti hivatalban e hó 13-án versenytárgyalás volt. Ajánlatot tettek: Bencze Lőrincz (H.-Lövéte) 15 százalék, Gergely Mózes (H.-Szt.-Márton) 11 és fél százalék, Benedek András (H.-Ujfalu) 16 százalék, Imre Sándor (H.-Szt-Pál) 1 százalék engedéssel. Benedek András homoród-ujfalusi vállalkozó ajánlatát fogadták el.

— **A haltenyésztés jelentősége.** Érdekes kis füzet került kezeinkbe a napokban. Az országos halászati felügyelőség adta ki, s ismerteti abban a ponty mezőgazdasági szerepét, utmutatást adván egyuttal az állóvizek és tavak hasznositására. A ki elolvassa e munkát, bizonyára azon meggyőződést meriti abból, hogy a mesterséges haltenyésztés felkarolása nemcsak közgazdasági szempontból fontos, mert eszközül szolgál az a kultura haladásával együtt járó halapadás pótlására, hanem mezőgazdasági szempontból is, a mennyiben annak czéljaira oly területek is kihasználhatók, melyek egyébként parlagon hevernének. Megtudjuk e könyvből, hogy a tavak létesitése — ha egyébként vizzel rendelkezünk — pénzbe alig kerül, s hogy a halak felnevelése, miután táplálékukat főként a vizben levő természetes táplálék szolgáltatja, ugyszólván szintén költségmentes; s ezzel szemben kat. holdanként 90—150 korona tiszta jövedelem érhető el oly földeken, melyek eddigelé jövedelmet alig nyujtottak. Számos, a könyvben felsorolt példa igazolja, hogy a haltenyésztés egészen beleillik a többi mezőgazdasági foglalkozás közé, semmi uj fajta tudásra nincs a gazdának szüksége; a meglevőt kell csak alkalmaznia, hogy a kinálkozó viszonyokat kihasználja és egy nagyon hasznos háziálattal többje legyen. A tenyésztésre vonatkozó általános alapelvek — röviden vázolva — a következők: szükség van első sorban könnyen átmelegedő, tehát sekély — átlag 50 cm. — mélységü vizre, hogy a haltáplálékul szolgáló állatok, ugymint szunyogok, legyek, kérészek, rákfélék és vizi csigák életföltételeiket minél jobban találhassák meg. Ezen állatok maguk is még alsóbb rendü állatokkal, növényekkel és szervetlen ásványi anyagokkal táplálkoznak; a tóban tehát a legélénkebb anyagcsere megy végbe s az anyagot a tófenék — talaj adja. Másodsorban szükséges ennélfogva, hogy a tavak télire — a mikor a halakat, miután akkor nem táplálkoznak, szük helyen is eltarthatjuk — teljesen lecsapoltassanak és üresen álljanak, mert ezáltal a talaj feltárását és gazdagitását segitjük elő a levegő és fagy behatása következtében. Szükséges továbbá a trágyázás istállótrágyával, mütrágyával, mészszel, tápanyag gazdag viznek odaterelésével stb., hogy ez által a szegény vagy kimerült talajt gazdagitsuk, illetve a haltáplálékul szolgáló állatok fejlődésére a szükséges anyagcserét lehetővé tegyük. Ha e feltételek megvannak, ugy nemcsak a ponty tenyésztés sikere van biztositva, hanem ezzel egyidejüleg egy jelentékeny jövedelemforrás is megnyilik a gazda előtt. — Vajjon nem lehetne-e városunk területén is a mesterséges haltenyésztést meghonositani? Igen kedves és hasznos volna pl. a kollegium kertje, valamint a vasut mellett elterülő tavakat haltenyésztésre berendezni.

— **Értelemzavaró** hiba csuszott bele a mult számunkban közölt „Felelet a méhészet stb." cz. czikkelybe, a mennyiben az 5-ik bekezdés utolsó mondatából: „hogy a ma élőket hibáztatja azzal" közbevetett mondás szedési hibából kimaradt.

= **Uj szabó-üzlet.** Jankovits Géza polgári és egyenruha szabó, ki Sz.-Udvarhelyen már egy izben tiz éven át müködött, mint értesülünk ismét városunkba teszi át üzletét és e czélra a Berkeczy Lajos-féle helyiséget vette bérbe. A kitünő szabászatáról és jó munkájáról ismeretes szabómester visszajövetelével városunk szabó ipara emelkedni fog s ezzel közönségünk is sokat nyer.

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betüvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

Jó és olcsó asztali és csemegeborok Székely-Udvarhelyt Fernengel Gyulánál kaphatók.

Lakás kerestetik, mely két szoba és egy konyhából áll. Ki által megmondja a kiadóhivatal.

Valódi bort venni akarók kérjenek árjegyzéket Székely Borkereskedéstől Székely-Keresztur.

Legszebb müvészies képes levelező-lapok a „Székely Udvarhely" kiadóhivatalában kaphatók.

Közgazdaság.

M. kir. áll. Kun Kocsárd székely-földmives iskola — E. M. K. E. alapitás — Algyógyon.

141—1901. szám.

Pályázati hirdetmény.

Az algyógyi m. kir. állami gróf Kun Kocsárd székely-földmives iskola — E. M. K. E. alapitás — igazgatósága 17 ingyenes és 8 mérsékelt fizetéses helyre, melyek folyó évi október 1-én töltetnek be, ezennel pályázatot hirdet.

Az iskola czélja: 2 éves tanfolyam alatt a befogadott ifjakat a mezőgazdaság minden ágában gyakorlatilag kiképezni, hogy a kilépő tanulók saját kis gazdaságuk okszerü kezelésére képesek vagy nagyobb birtokban a munkák felügyelésére, vezetésére, mint béresgazdák, munkavezetők alkalmazhatók legyenek.

Pályázat feltételei a következők:

1. Az ingyenes helyekre kizárólag csak székely eredetü földmives ifjak vétetnek fel. Az ezen helyre befogadott tanulók a teljes ingyenes oktatáson kivül dijtalanul nyernek: élelmezést, lakást butorral és ágyiruhával, fütést, világitást, mosást, betegség esetén orvoslást, az oktatáshoz szükséges tan-, kerti- és gazdasági eszközöket. Kap minden növendék ruházatra évenkint 30 koronát és szorgalmához képest 30 korona munkabérre is számithat.

2. A 8 mérsékelt fizetéses helyre pályázhat bármely magyar honpolgár. Ezek minden hó 1-én élelmezéseikre 24 koronát fizetnek az iskola igazgatóságánál. A fizetéses helyekre befogadottak ép ugy, mint az ingyenes helyre felvettek, élelmezés, lakás, fütés, világitásban stb. részesülnek s a bennlakó tanulókkal egyenlő kötelezettség alatt állanak.

3. Mind az ingyenes, mind pedig a bejáró fizetéses helyekre csak oly a földmives osztályhoz tartozó ifjak vétetnek fel, a kik a 17 évet betöltötték és mezei munkák végzésére ép, erős, egészséges testalkattal birnak, mit orvosilag tartoznak igazolni. A kik katonakötelezettségüknek eleget tettek vagy a m. kir. honvédséghez soroztattak be, vagy hadimentességet nyertek, a felvételnél előnyben részesülnek.

Folyamodványok folyó évi augusztus hó 31-ig Algyógyra (Hunyadvármegye, posta helyben) a födmives iskola igazgatóságához nyujtandók be.

Folyamodványok következőleg szerelendők fel:

a) Keresztlevél;

b) Iskolai bizonyitvány, hogy az illető irni, olvasni tud;

c) Pályázó vagyoni állapotáról szóló hiteles bizonyitvány, vagyontalanság esetén szegénységi bizonyitvány;

d) Illetőségi bizonyitvány;

e) Orvosi bizonyitvány arról, hogy a pályázó egészséges és mezőgazdasági munkát elbiró testalkatu, trachoma vagy fertőző betegségben nem szenved, védhimlővel sikeresen ujraoltatott, vagy hogy a legutóbbi 5 év alatt valóságos himlőt állott ki, esetleg, hogy a törvény értelmében fel van mentve a beoltás kötelezettsége alól. (A védhimlőre vonatkozó bizonyitvány hiányában a növendéket belépéskor az intézet orvosa ujra beoltja.);

f) Erkölcsi bizonyitvány, s ha az illető 3 korosztályt kiszolgált katona, a katonai igazolvány is;

g) Kiskoruság esetén szülői avagy gyámi engedélyről szóló nyilatkozat, hogy az illető az iskolába beléphet;

h) Feleséges tanuló, ha feleségét, illetve gyermekeit Algyógyra hozza, ki kell mutatnia, hogy mi módon tudja felesége fentartani magát.

A felvett tanulók köteleztetnek arra, hogy ruházatukban a székely népviselethez alkalmazkodnak, melyből belépésük alkalmával egy ünneplő és egy hétköznapi ruhával, 2 pár fehérnemüvel, 2 pár lábbelivel, 2 köténynyel és 2 törülközővel kell birniok. Egy rend ruha belépés után az iskolában készitendő meg, melynek költségei fedezésére mindenik felvett tanuló 40 koronát kell magával hozzon.

A felvett és belépő tanuló kötelezi magát, hogy tisztességtudó, szófogadó, szorgalmas lesz, kötelességének mindenkor megfelel, a tanfolyamot teljesen kitölti, mit ha elmulasztana, azaz ha engedély nélkül előbb távoznék, köteles a reá addig az iskola által forditott költségeket pontosan, akár egyszerre, akár az iskola igazgatósága által engedélyezett részletekben visszafizetni.

Közhirré tétetik egyszersmind, hogy az erdélyi résznek oly vármegyéi, melyek alapitványi helyül 300 korona fizetésére kötelezik magukat, ez alapitványra egy megfelelő koru, olvasni és irni tudó tanulót küldhetnek, a ki szintén a jelzett oktatásban és ellátásban részesül.

Algyógyon, 1901. julius 25-én.

Gáspár József, s. k.
igazgató.

Szerkesztői üzenet.

—x —y. A hyena tudvalevőleg a halottakat is kiássa és felfalja sirjaiból. A folyton pillanatnyi zavarban levő gazemberek sem különbek amannál. A jó szivü és becsületérzetükből kiinduló embereket nemcsak kiszivattyuzzák s kiüritik zsebüket fenékig, de minden emberi méltóságot nélkülöző arczátlanságuk folytán — még „megugatják"... kifosztás után... „hálából". Ma egyiket, holnap a másikat zsarolják s becsületes munka helyett vigan dőzsölnek a „balek" keserves munkával szerzett fillereiből — arczpirulás, szégyenérzet nélkül. Az ilyen „urak" tehát kilophatják becsületes embertársaikat, megzsarolhatják, zsiványadót is szedhetnek — egyideig. Azonban az érintetlen, szüzi becsületre hiába dobálják az önmaguk által gyártott piszkos sarat; visszahull az önfejükre. Épen azért ne csodálkozzék esetén, hanem őrizkedjék a „fizetett barátok"-tól, kikben egy-egy „társadalmi fekély" baczillusa vibrál s a kik csak alkalomra várnak, hogy arczátlanul meglophassák.

K. M. „Az én órám" nem üti meg lapunk mértékét. Ajánljuk, maradjon meg komolyabb irányánál; az sokkal jobban sikerül önnek. Szives üdvözlet!

P. „A regements pater" czim alatt beküldött közleménye érthetetlen. Szives magyarázatot kérünk hozzá.

BETEGH PÁL,
felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

Hivatalos rész.

Járványok. Udvarhelyvármegye alispánjától. 9712., 9964., 9540., 9682., 9989., 9990—901. alisp. szám. Székely-Udvarhely város polgármesterének és valamennyi község elöljáróságának. Közhirrététel végett értesitem, hogy Oroszhegy község sertésállományában a sertésvész, Vágás községben pedig a sertésorbáncz járványosan fellépett és a községi zárlatok elrendeltettek. Ellenben a Homoród-Okland, Ége, Magyar-Hermány községek sertésállományaiban járványosan uralgott sertésvész és Alsó-Boldogasszonyfalván uralgott sertésorbáncz megszünt s a vonatkozó zárlatok feloldattak. Székely-Udvarhelyt, 1901. julius hó 6-án. Alispán helyett: gróf Lázár Ádám, főjegyző.

Felfogott állatok. Udvarhelyvármegye alispánjától. 8962., 9367—901. alisp. sz. Valamennyi község elöljáróságának. Közhirrététel végett értesitem, hogy szentegyházas-oláhfalvi Gothárd Antal határbirónál egy drb 4 éves pejcsikó felfogva tartatik. — A tizenhétfalusi havason pedig a lokodi erdőn egy 8—10 éves pej bélyegnélküli ló (a bal első és a jobb hátulsó köröm háza szárcsa, a bal orrlyuk fehér, jobb és baloldalán, valamint a hátgerinczen apró fehér foltok, bal csipő félszeg, hátgerincz nyerges) felfogatott. Székely-Udvarhelyen, 1901. évi julius hó 12-én. Alispán helyett: Lázár, főjegyző.

M. kir. államvasutak. Keleti vonal.

NYÁRI MENETREND.
(Bukarest—Brassó—Budapest—Bécs.)

Érvényes 1901. május 1-től. Érvényes 1901. május 1-től.

Tv. sz. sz. 561 I—III.	Gy. v. 501 I—II.	Állomások		Gy. v. 502 I—II.	Sz. v. 506 I—III.
7·50	9·15	ind. **Bukarest**	érk.	9·10	8·05
3·32	1·12	Predeal		3·31	1·11
5·08	2·45	**Brassó**		2·09	8·00
2·25	10·24	**Kézdi-Vásárhely**		6·53	1·35
10·15	—	Bukarest		—	6·55
8·54	—	Palanca		—	6·27
9·50	5·17	**Gyimes**		1·50	5·57
5·06	12·31	Sepsi-Szt-György		4·35	10·33
7·10	3·00	**Székely-Udvarhely**		1·59	6·12
7·26	3·16	Bikafalva 11. sz. őrh.		1·40	5·54
7·38	3·29	Bögöz		1·27	5·41
7·57	3·54	Nagy-Galambfalva		1·10	5·25
8·13	4·11	Bethfalva 6. sz. őrh.		12·41	5·01
8·25	4·21	Székely-Keresztur		12·32	4·53
8·33	4·29	Boldogassz.-falva 3. sz. őrh.		12·13	4·39
8·42	4·38	Uj-Székely 2. sz. őrh.		12·03	4·29
8·56	4·54	**Héjjasfalva**		11·48	4·14
9·45	5·49	**Segesvár**		11·10	3·22
11.50	6·56	Kis-Kapus	ind.	9·43	2·01
7·41	4·40	Nagy-Szeben	érk.	1·20	9·15
12·58	7·35	Küküllőszög		9·04	1·02
4·05	1·53	Sóvárad (Korond-fürdő)		2·48	3·25
2·07	8·06	Tövis (Arad felé)		8·32	11·52
3·11	8·54	Székely-Kocsárd		7·50	10·44
12·25	5·43	Maros-Vásárhely		10·30	5·34
3·46	9·24	Aranyos-Gyéres		7·26	10·14
3·00	8·52	Torda		7·55	10·45
6·13	11·01	**Kolozsvár**		5·55	8·33
11·04	2·38	Nagyvárad		2·11	3·42
1·19	4·03	Püspök-Ladány		12·47	1·33
7·10	7·50	**Budapest**	érk.	9·15	8·30
1·50	4·50	érk. Bécs stb. Bruckon át	ind.	2·10	10·00

(Utánnyomat nem dijaztatik.)

455. sz. folyó 1901. vh.

Árverési hirdetmény.

A sz.-udvarhelyi kir. birósági végrehajtó közhirré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. járásbiróságnak V. 1044/3—1900. plg. számu végzése által budapesti Leipniker Manó és Gyula czégnek, képviselve dr Brodi Sámuel ügyvéd által, korondi Ambrus Márton ellen 458 korona 26 fillér tőke és járulékai iránti ügyben, alperesnél Korond községben összesen 1440 korona 50 fillérre becsült következő javai u. m.: Két ökör fehér szőrü és szarvuak 6 évesek, két ökör fehér szőrü és szarvuak 6 évesek, egy fehér szarvu és szőrü tehén, egy kékes szőrü ünő tinó 3 éves, egy ökör borju 10 hónapos, két sertés hizlalón ártányok és még 7 től 21 tétel alatti ingók Korond községében alperes házánál **1901. augusztus hó 1-én, délelőtt 9 órakor** nyilvános árverésen elfognak adatni, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendők, esetleg a becsáron alul is a többet igérőknek elfognak adatni.

Az árverési feltételek a birósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesithetni vélnek, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverezés kezdetéig, habár külön értesitést nem vettek is, alulirt végrehajtóhoz nyujtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamát nem gátolván, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasittatni.

Székelyudvarhelyi birósági végrehajtótól.

Sz.-Udvarhelyt, 1901. julius 5-én.

BIRÓ SÁNDOR s. k,
kir. végrehajtó.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A székelyudvarhelyi m. kir. áll. kő- és agyagipari szakiskola részére szállitandó tüzifa beszerzésére.

1. A szállitás tárgya: fütéshez való hasábos száraz bükk vagy gyertyánfa.

2. Mennyiség: 350-400 köbméter.

3. Szállitási határidő: 1901. évi szeptember hó 1-től a szükséglez mért mennyiségben.

4. Az ajánlatban a szállitandó fa anyag származási helye kiteendő.

5. A fának a helyszinére való bérmentes szállitása, valamint minőség tekintetében való kifogástalan volta kivántatik.

6. A legelőnyösebb ajánlkozóval kötött szerződés a szakiskola részére csak a kereskedelemügyi m. kir. miniszter Ur jóváhagyása után lesz érvényes.

7. Ajánlkozók zárt ajánlataikat f. évi augusztus hó 1-én délelőtt 10 óráig tartoznak az intézet igazgatóságához beadni. Az ajánlatban kiteendő, hogy ajánlkozók az összes feltételeket ismerik és azokat magukra nézve kötelezőknek tekintik.

8. Az ajánlatokhoz bánatpénz fejében a szállitási összérték 5%-a kézpénzben vagy elfogadható értékpapirokban melléklendő.

9. A versenytárgyalás **f. évi augusztus hó 1-én d. e. 10 órakor** a szakiskola igazgatósági irodájában fog megtartatni, mely versenytárgyalás nyilvános.

10. Az ajánlatok „Ajánlat a sz.-udvarhelyi m. kir. állami kő- és agyagipari szakiskola fütőfa beszerzésére" jelzéssel a szakiskola igazgatóságához küldendők be.

Székely-Udvarhelyt, 1901. julius hó 6-án.

A szakiskola igazgatósága.

Könyv- és papirkereskedés áthelyezése.

Tisztelettel jelentem a nagyérdemü közönség- és vevőimnek, hogy üzletemet a Koncz-féle gyógytár mellől a Szent-Ferencz szerzet-templom homlokzatával szemben fekvő házam bolthelyiségébe költöztettem át.

Gyertyánffy Gábor.

Marhahus kilója 36 és 40 krajczár.

Sertéshus kilója 40 és 44 krajczár.

MÉSZÁROS- ÉS HENTES-ÜZLET

Székely-Udvarhelyt Kossuth-utczai saját házam üzleti helyiségében („Budapest" szállóval átellen). — Naponta **friss virsli, szafaládé, lengyelkolbász, parizer, kassai és szebeni felvágottak** és **olvasztott friss zsir** nálam a legszolidabb árakban, pontos és tiszta kiszolgálással. Ugyszintén **friss marha-, sertés-** és **borjuhusok** is kaphatók. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Szives pártfogást és hazafias támogatást kérve, vagyok kész szolgálattal:

Balássy Ignácz,
mészáros és hentes.

Uj czukrászüzlet

SZÉKELY-UDVARHELYEN a Főtéren (szemben a Gyertyánffy-féle üzlettel).

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **czukrászüzletemet** Székely-Udvarhelyt a Főtéren megnyitottam, a hol is naponta friss sütemények, torták, ugymint minden czukrászati czikkek kaphatók.

Esküvőkre, keresztelőkre és minden ünnepi alkalmakra izletes és szépen diszitett tortákat készitek.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradok tisztelettel:

Ernst György

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Igyunk csak mégis PILSENI SÖRT. Ez a legjobb és legegészségesebb sör mindannyi közt.

PILSENI SÖRCSARNOK.

Sz. 6025—1901. szb.

Pályázati hirdetmény.

Fiatfalvi körjegyzői körben 400 korona évi javadalmazással a községek terhére egy segédjegyzői állás rendszeresíttetett.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, szabályszerűen felszerelt pályázati kérésüket folyó évi **julius hó 31-ig** hozzám adják be. A később beérkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Székely-Keresztur, 1901. julius 11-én.

Gálffy Kálmán, főszolgabíró.

Kész sírkövek, sírkörzetek, siralapok kaphatók jutányos árakban és nagy készletben

NIKOLOSI JÁNOS

sírkőraktárában Székely-Udvarhelyt

(a vasuti állomással szemben).

Sirfeliratok művészi kivitelben. Minden itt készült darabért 50 évi jótállást vállal. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl.

Isztriai márványok és gránátkövek

minden alakban és szinben.

A közönség a raktárt mindenkor megtekinthetí.

Pártoljuk a hazai ipart.

Kézsmárky Ákos

kocsigyártó és nyerges

Székely-Udvarhelyt (szemben a vasuti állomással) ajánlja minden e szakmába vágó a legkényesebb igényeket is kielégítő munkáit, u. m.: teljesen uj kocsik és szekerek, nyergek, matrácok, ablakresőnyék, képkeret-aranyozások, padló-fényezések, festések, stb. elkészítését. Javítások olcsón eszközöltetnek. Vidéki megrendelések gyorsan és jutányos áron teljesítetnek. Régi kocsikat és szekereket becserélek, esetleg készpénzen megveszek. Mindátgyrgyeket ingyen és bérmentve küldök. — A nagyérdemü közönség szives hazafias pártfogását kérve, vagyok (tisztelettel:

Kézsmárky Ákos,

nyerges és kocsigyártó.

Előpataki ásványviz főraktár Udvarhelyt.

Székely-

Alólirott Udvarhelymegye területére átvettem az **előpataki ásványvizek főraktárát.** Ajánlom ezuttal a nagyérdemü közönségnek friss töltésü ásványviz-eimet, u. m. borszéki-, budai, kaszoni, korzánai (hegyszóforrás), karlsbadi, Margit, Sellers, Salvator, marienbadi, Livia stb. stb. legjutányosabb árban. Minthogy állandóan a felsorolt kból nagyobb készletet tartok, a legnagyobb megrendelésnek is azonnal megfelelhetek.

Ez alkalommal van szerencsém füszer-, liszt-, festékáru- és fonalkészletemre is a n. é. közönség figyelmét felhivni, felszavatom:

pontos kiszolgálás, jó áru, legutányosabb árak!

Tisztelettel: **Gál János.**

Hazai ipar! Szolid munka! Olcsó ár!

ALBERT PÉTER kovács mester

Székely-Udvarhelyt, Kossuth-u. 74.

Állandó raktárt tart legjobban elkészített és leg különbözőbb kivitelü modern

KOCSIKBÓL.

Használt kocsikat becserél, vagy kijavit a legpontosabban, szolid kivitelben és olcsó árak mellett.

DIADAL sec

legjobb honi pezsgőbor

EBERHARDT ANTAL-tól

BUDAFOK (Promontor.)

Kapható:

minden jobb fuszerkereskedésben, étteremben és kávéházban.

Erdélyrészi képviselő: RIEMER K. GUSZTÁV

Székely-Udvarhely.

PANAJOTH ✻✻ ALBERT ✻✻ műlakatos

KERÉKPÁR RAKTÁRA

Székely-Udvarhelyt. Kossuth-u. 44,

Nagy választék: *Kaiser-, Syrin-, Ivgent-* stb. *kerékpárokból.* Legolcsóbb árak.

Az összes felszerelések kaphatók. Lakatos munkák, sirkerítések, villamos csengők, tárcsák stb. esetleg előnyös részletfizetésre is.

Kerékpárjavító műhely.

Csak szolid kivitel és olcsó ár a jelszavam.

Épület- és butorasztalos

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemü közönséget, hogy mindennemü az asztalos iparba vágó munkálatokat elvállalok, ily jutányos áron és szolid kivitelben készítek szoba- és konyhaberendezéseket, gazdasági felszereléseket, épületek padolását, ajtók és ablakokkal való fel-szerelését, különösen ajánlom reánek müvü irasztalaimat, könyv- és irómányállványaimat.

Község jegyzői és biró irodák teljes berendezését,

Jutányos árak, izléses munka!

Székely-Udvarhelyt, Szombatfalvi-utcza, (Saját házamban.)

BIRÓ FERENCZ.

ÉPÜLET- ÉS BUTORASZTALOS

Ifj. Viszhányó István

SZ.-UDVARHELYEN, Kossuth-utcza, Posta-udvar

Ajánlja mindennemü az asztalos szakmába vágó munkálatait, u. m. szalonok, halószobák, ebédlők és hivatalos helyiségek, irodák és iskolák, vendéglők, kerthelyiségek és mulató helyek berendezései. **Szobák padolása, ablak és ajtóbeállitások.**

Szolid árak. — Gondos és tartós munka.

Székely butor.

Izléses székely stilü tulipános butorok müvészi kivitelben és festéssel. Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek.

Szives támogatását kér

tisztelettel

Ifj. Viszhányó István,

épület- és butorasztalos.

Egy kiló friss marhahus 36 kr

Kapcza Antalnál (zsombitalvában, agyagpatak mellett.

RUDOLF JÓZSEF KÁRPITOS

BUTORRAKTÁRA

Székely-Udvarhelyt (Főtér.)

Bátor vagyok a n. é. butorvásárló közönségnek **kész butorraktárat** ajánlani, hol mindenféle butorok a legutányosabb áron beszerezhetők. U. m.: sifonerek, ágyak, mosdók, iró- és szalonasztalok, credenc és ejjeli szekrények, vasbutorok, szalon garnitúrák és mindenféle butorok.

Ezenkivül elvállalok minden a kárpitos szakmába vágó munkálatot, u. m.: divanok, szalongarnitúrák, matrácok, roletták és nap ellleni ponyvák készitését és javitását pontos kiszolgálás és jutányos árak mellett.

Tótorkvesem n. é. vevőim és megrendelőimet mindig felkeresgetvesem kiszolgálni, miről 12 év óta fennálló üzletem jó hirneve tanuskodik. — A n. é. közönség eddigi pártfogását köszönve és ezutánra is kérve, vagyok

kiváló tisztelettel:

Rudolf József.

BUTOR

Grünwald Albert butorkereskedő Brassó, Kapu-u. 47—49. Legnagyobb **butorraktár** a Ruichart Fülöp által butorgyáros hirneves készitményei **gyári árakon.**

30 hálószoba 30 ebédlő 50 szalon és több uriszoba barock, renaissance, secessio és ónemet stilben állandóan raktáron vannak.

Nagy választék szalon- és futó szőnyegekben. Párisi, berlini, brüsseli stb. selyem, pelluche szövetekben.

Kezeskedik kitünő minőségért, rendkivüli olcsó árak mellett. Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

Orgona, zongora és harmónium épitőmüvész

SZÉKELY-UDVARHELYT, Király-utcza 570. szám alatt.

Az igen tisztelt papság, kántor-tanitó és zenekedvelő közönség szives figyelmébe.

Van szerencsém az érdekelt közönség szives tudomására hozni, hogy Székely-Udvarhelyt

ORGONA-, ZONGORA-, HARMONIUM ✻ ✻ ✻ ÉPITŐ ÉS BESZERZŐ ÜZLETET

nyitottam. Hazánk és külföld legelsőrendü gyárainak raktéki tapasztalatomra hivatkozva, képes vagyok a közönség érdekében bármely igényt kielégitő, a mellett rendelt hangszerek valóban a legjobb, legszolidabb és legujabb módszerek.

Elvállalom orgonák átalakitását, harmoniumok, zongorák javitását, ujra huzózását, bőrözését, hangolását, méréseket, áru kivitelét.

Orgonák a legujabb legnyomatu és mechanikai önműködő rendszerrel.

Igen kérem a mélyen tisztelt papságot, a kántor-tanitó és zenekedvelő közönséget, méltóztassék egyetértőleg odahatni, hogy működésemet méltóbb megkezdhessem.

Vagyok és maradok készséges szolgálattal

CSICSLEK GYÖRGY,

orgona, zongora és harmonium épitő müvész.

Vidéki megbizások is a leggyorsabban teljesittetnek.

Egyszerü levélbeni megkeresésekre azonnali kimerítő tájékozás adatik.

Szolid és feleléseg melletti munka.

Építéseket, épitkezéseket és **terveket,** valamint kőlségelőirányzatokat teljesen szakszerüen és a kor igényeinek megfelelően a legkényesebb izlésnek is megfelelően közé- és magánépületeket teljes beren dezéssel elvállal

Vladár Ferencz

épitő vállalkozó

Székely-Udvarhelyt, Szombatfalvi-utcza, saját házában.

Jutányos árak

Templomjavitásokat, oltártervezeteket s minden e szakmába vágó dolgokat pontosan elkészit.

Boreladás.

Kitünő **balavásári** és **vidéki asztali uj borok** 1 hectol.tól 300 hectoliterig hectoliterenként **18** és **19 frtért** kapható **dr Mersch Jakabnál Balavásáron.**

BARTHA ANDRÁS

czipészmester

SZÉKELY-UDVARHELYT

Kossuth-u. 21.

(Zalogház mellett.)

Ajánlja a n. é. közönség szives figyelmébe a *Kossuth-u. 21. sz.* (Zalogház mellett) egész ujonnan berendezett **férfi- és női**

KÉSZCZIPŐRAKTÁRÁT

és üzlethelyiségét.

A legfinomabb anyaghól a legkényesebb izlésnek is megfelelően készit, kellő gyorsasággal, tartósággal, pontossággal, *jutányos árak mellett* férfi-, női- és gyermekczipőket. Sokoldalu tapasztalatara támaszkodva, a n. é. közönség bizalmát és megrendeléseit kéri.

SZÉKELY SZÖVŐGYÁR.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy (Szabó Ferenczfele házban) egy **Székely-Udvarhelyen, a Malom-utczában kézmüipari szövőgyárat** létesítettünk és azt a szövészeti ipar legfejlettebb követelményeinek megfelelően ugy rendeztük be, miszerint gyártmányainkkal a legkényesebb igényket is módunkban áll kielégíteni. — Mindennemü a lenszövészetbe vágó megrendeléseket elvállalunk és házi fonalak szövését gyorsan és olcsó árban teljesítjük. Ajánljuk

Pártoljuk a hazai ipart!

Tisztelettel: **Rápolti, Kun és Tóth szövőgyára.**

Nyomatott a kiadó- és laptulajdonos Belegh Pál könyvnyomdájában Székely-Udvarhelyt, 1901.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.